

Agra, Bahar, Mulkan, Primeri ime ilirskega kralja
Berar, Kandeš, imena Agron, ime rodovine Bo-
indiških Subah, to je, hor, Bohorič na Krajnskem,
žup (Gau). Mill. II. Mulko na Štajer., Beran
263. na Štaj., Kanduč na Koro-
škem.

Lodi, knez indijski, Primeri: Lodi, ime mesta Pu-
Bukš, kšič.
Čušer, imena indijskih Čuš, Čušič imena rodovin slo-
knezevičev (Mill. 273.) venskih.
Biker, kraj in mesto v Pikerje, vas blizu Maribora.
Indii itd.
Jabadii Insul. (Ptolom.) Japodi.

Mislim, da bode v tem zadosti dokazov naše ozke sorodnosti z Indianci. Če Keltomani zamorejo s takšnimi dokazi na noge, kakor smo jih mi v tem spisu na svetlo spravili, jim damo veljati, kar so dozdej učili. Ako pa tega ne zamorejo, naj odstopijo od dozdanjega terdenja, in naj v dogodivščini Slovencem mesto dajo, katero jim gre, in naj ne kletizirajo cele stare Europe.

Slovanski popotnik.

* Društvo sv. Mohora v Celovcu je razglasilo sledeče: „Zgodovina stare zaveze s podobami je za naše družbenike že cela dokončana. Vender jim samo to knjižico poslati, se ne plača. Za to smo jo tukaj shranili, da bode „stari Urban“ gotov. Zgodovino st. zaveze brez podob smo pa na vse knjigarje že razposlali; ta knjižica se nam posebno za šolske darila pripravna zdí, zato smo jo hitro na vse kraje razposlali, da se za šolske darila lahko kupuje. Pri tej priložnosti smo tudi knjigarjem izročili I. Mojz. bukke v dveh zvezkih od gosp. Placidia Javornika. Težko se kje najde sv. pismo, da bi tako dober kup bilo, — 33 tiskih pol le 1 gold. sr.“

Zapisanih v to društvo je dosihmal 827 udov; tudi svitli škof Diskovaški gosp. Stroschmayer so pristopili in društvu 40 gold. poslali.

Tudi je naznanil slavni odbor tega društva, da od Dunajskega društva izdajane „večernice“ so veliko dražje od bukev, ki jih društvo sv. Mohora izdaja; pri unih velja pola 3 kraje., pri teh le 1 do 2 kraje. — „Novice“ pristavijo temu veselemu naznanilu le to, da tolikanj lože bi se zamogle pri nas majhne bukvice po sila niski ceni ljudstvu prodajati. Bukve za 30, 40 kraje. ali po goldinarju znajo z ozirom na število pol prav dober kup biti, al 40 — kraje. ali goldinar na enkrat plačati, je za večino ljudstva vendar veliko.

* V zbor Dunajskih profesorjev modroslovskega oddelka sta bila profesor Miklosiž in vodja zvezdarne g. Litrow kakor kandidata za vrad rektorja vseučilišča za prihodnje leto uverstena.

* Učenci na lekarskem učilišču v Pragi so dali podobno prof. Purkyne po izverstem obrazarju Kaiser-u napraviti, ki se bo na prodaj dobila. Iztis bo veljal 1 for.

* Teodor Neubert bo v kratkem izdal zgodovinsko zbirko litevske zgodovine.

* Gospod Zamarski bo izdal prestavo serbskih pesem narodnih.

* Konec leta 1852 je štela česka matica 1930 udov; ker jih je bilo konec leta 1851 le 1622, je tedaj v letu 1852 na novo pristopilo 308 udov.

* Petrograški knjigokupec Wolf izdaja s podobami vred biblioteko poljskih pesnikov.

* Gosp. Čupr je izdal: Slovník latinsko-nemško-česki, posebno namenjen mladosti na gimnaziih.

* Gospod Tomiček misli izdati rusko slovnico v českem jeziku. Ravno od tega pisatelja bo kmalo slovnica staročeskega jezika na svetlo prišla.

* Tisk Šturovih narodnih pesem slovanskih je končan, ktere bodo v Muzejniku v dveh zvezkih na svetlo prišle.

* Pervi zvezek Šulekovega slovnika je na svetlo prišel. Kakor je bilo od tako izverstnega pisatelja pričakovati, je slovník neprecenljivo delo. Pervi zvezek obseže čerko A na 10 polah.

* Najnovejša knjiga v rusinskem slovstvu je „Vesna“, v kterej je mnogo zanimivih sestavkov in vezanej in nevezanej besedi. „Zora“ to knjigo močno hvali.

Kratkočasnice zvirne iz narečij.

Nekega dne pride ena žena od Kupe k zdravniku za svojo bol (bolezin) si léka (zdravila) iskat. Med drugim spraševanjem jo lekár tudi to popraša: „Ali tudi kaj kihate?“

„Me da zmerom ja kúham“.

„Za boga, kaj zmerom kihate?“

„Kdo če drugi, ka sum sama?“ — reče žena.

Tú je še le zdravnik zvedil, da se nerazumeta, da on na kihanje, ona pa na kuhanje misli. Pričijoči so malo da ne popokali od smeha. —

Na Štajarskem sim slišal naslednji prepír: „Lej“ — reče Krajnec — „kak te čéjo ljudjé, boječi se, da bi maše ne zamudili“.

„Voda teče, velijo Štajarci, pa ne ljudi“.

„Kaj pa ljudjé?“ — vpraša Krajnec.

„Ljudi dirjajo“, Štajarci odgovoré.

„Primaruha“ — odgovori Krajnec — „pri nas dirjajo konji“.

In spet ni bilo smeha ne konca ne kraja.

Nekdo je bral neki gospej povedko iz „Novic“ „preklic stare moriti“, ki ga je pazno poslušala. Ko pa pride na stavek: „sin domú pridši pobara očeta“, vpraša začudena gospá: zakaj le ga je pobaral? Menila je, da ga je z vrelo vodo polil; barati, brühen, se pravi pri belih Krajncih in sosednih Horvatih p a r i t i ž i v e stvari. K. *)

Novičar iz slavenskih krajev.

Iz Kopra u Istrii 29. malega serpana. Moje mnenje je od nekda bilo, da tukaj u Kopru se ne sliši govoriti drugi jezik kot laški. Ker sim dozdej že dolgo časa navajen bil živeti med svojimi sorodniki slavlanskimi, se mi je milo storilo, zapustiti domovino svojo — Terst — misleč, da pridem na svet golj tujega jezika. Al kako sim se razveselil, vidši, da Koper, kar se slavljanstva tiče, je u malem to, kar je Terst u velikem. Čeravno pravi tukajšni prebivavci so zarodiči Benečanov, in govoré le laško, to je, beneško narečje, se vendar čuje po celem mestu govoriti tudi naš jezik slovenski, in časih tudi ilirski (ilirsko-istrijski ali hervaško-ilirski). Tudi pri tukajšni sodni se veliko zadev u slovenskem jeziku obravnjuje, namreč s prebivavci riemansjkimi, zabornštini, boljunčini, dolinskimi in z družimi selskih krajev, spadajočih oblasti gori omenjenega sodišča, in veliko Slovencev, že zdavno tukaj udomačenih. Tudi se tukaj od dvéh let sém vsako nedeljo in vsak praznik u slovenskem jeziku pridiguje in pri maši slovensko poje, in scer u cerkvi imenovani sv. Križa (al crocifisso), ktera je vsakikrat polna pobožnih ljudi našega naroda. Lepo je to, zares! Ne morem se zderžati, da bi ne izrekel o ti priliki očitne hvale milostljivemu gosp. škofu Teržaško-Kopriškemu za to posebno napravo, in pa mlademu tukajšnemu duhovniku gosp. Trevnu, ki si je iskreno prizadeval, da se je izgotovilo, kar so farmani

*) Drago bi nam bilo več tacihi kratkačasníc.

Vred.

slovenskega jezika že zdavnej živo želeli in da se tak hvalevredno obnaša v podukih svojih. Kako verno poslušna prosti narod, kadar se mu razlagajo nauki v prijetnem, krepkem, lahko razumljivem jeziku! Kako rado bere tudi bukve in takem jeziku, če so pisavci pisali umevno in skladno njegovi potrebi in razumnosti, in če so srečno uganili njegov okus, — med tem ko mu ni prav nič mar za takšne spise, kateri nič mikavnega, nič ukusnega za-nj ne obsegajo. In ni se temu čuditi, ker je sceloma — naravno! Naj tedaj, kdor noče zastoj delati, dobro in natančno premišluje to važno stvar, kadar ima namén bukve na svetlo dati za prosto ljudstvo, in s tem pomagati in koristiti mu!

Verdeleški.

Iz Planine nad Černomljem 29. julia. Vaši želji ugoditi Vam pošlemo zeliše na ogled, ki se mu pri nas blušč *) pravi in predstavimo še to: da z imenovanim lekom umitega srablivca (garjevega) koža okoli 7 minut zlo peče, se olévi in srab popolnoma zgine; da se nekteri celó samo z bluščevim cvetom po garjevih krajih ribajo, in se jih znebijo tako, da pozneje nobenih slabih nasledkov ne čutijo, ako ravno nobenega léka ne pijejo, da bi se srab izrinil. Tú je ljudi veliko, ki so s tim zdravilom odpravili garje in so zdravi kot česén. Dodamo tudi to, da smo imeli to spomlad garjevo tele, pa smo ga oprali le z vodo, v kateri so bile rečene stolčene korenine namočene; koža mu se je olévila in je v kratkem ozdravelo. Iz tega se smé soditi, da bi utegnili to zdravilo za vsako garjevo živinčce biti. — Povedati imamo še, da so nam bolhe letas presad (flance) do čista snedle; repo smo trikrat sejali, jo tudi v slano vodo in olje poprej namakali, pa vse ni nič pomagalo. Smuka (kislina) ne bo. Fazol in koruzo bo suša zaterla; grozdje se je osipalo; terte: zelenika, kraljevina in moškotel bolehajo grozno; žita plenjajo slabo. Gospodinje že zdej nimajo kaj kuhati. — Slišimo, da okoli Metlike goveja živina pogiba, da nek govedo samo pade in strepeče **). Ako je temu tako, se bo gotovo od ondot „Novicam“ javilo.

K.

Iz Kamnika. * Ker „Novice“ večkrat kaj nazzanjajo o novih cerkvenih napravah, naj povedó tudi, da smo pri nas 3 nove v Ljubljani od g. Samasa-ta vlitte zvonove dobili, ki tako lepo pojó, da je cela okolica vesela, da jih ima, in gosp. guardianu p. Raimundu Marenčiču hvaležna, da so si tako iskreno prizadevali za njih napravu. Na povabilo za doneske, ki so ga razposlali po mestu in po bližnji okolici, se je nabralo veliko dnarja, ker časti vrednega gosp. guardianu vsak rad ima in jim nobeden ni prošnje odrekel; v vsakem kraju se je še več obljubilo, kakor se je pričakovalo, in tako se bojo zvonovi kmalo do čistega poplačali. 22. p. m. so pripeljali nove „oglasovavce slave božje“ z veliko slovesnostjo v Kamnik; Johana Omanova se je lepo skazala z darovanimi cvetlicami, s kterimi so bili okinčani.

Iz Ljubljane. Z veseljem smo brali v Graškem časniku, da je zavolj izvrstne vednosti spet eden naših rojakov pri očitni preskušnji iz moralnega modroslovja v Gradcu

*) Poslano zeliše je zares blušč, gemeine Schmeerwurz po nemško, tamus communis po latinsko, in ker je med tako imenovanimi ojstrimi zdravili s čemeriko nekako enake lastnosti, zamore res zoper garje koristno biti, čeravno ga zdravniki ne rabijo in ga tudi v apotekah ni. Ker pa se more vsaka ojstra reč previdno upotrebovati, priporočujemo tudi pazljivost pri blušču.

**) Ni čuda, ako bi v letošnji silni vročini in suši živina ne cepala po čeremu ali vrančni kugi (Milzbrand); v 53. listu so Novice opominovale, kako braniti to naglo večidel smertno bolezn.

Vred.

19. p. m. vpríčo g. deželnega poglavarja počasten bil z veliko sreberno svetinjo na verižici, namreč gosp. Karl Ahačič, učenec pravoslovja v 1. letu.

Novičar iz mnogih krajev.

Presvitli cesar je blagovolil po deželnem poglavarju svojo zadovoljnost naznaniti prebivavcem in vradnikom Marske dežele, unim za mnogoverstno razodevanje vérne udanosti, tem za vestno opravljanje njih služb, česar se je prepričal ob potovanju svojem. — Dunajski vradni časnik je naznanil dohodke in stroške našega cesarstva v lanskem letu 1852, ktere primerja z dohodki in stroški predlanskega leta 1851. Navadni dohodki na davkih in drugih prihodkih so znesli 224 milionov in 806.268 fl. (za 22 milionov in 792.582 fl. več kakor predlanskem), nenavadni dohodki pa 1 milion 558.840 fl. (za 15 milionov 932.614 fl. manj kakor predlanskem). Stroški navadni so znesli 274 milionov in 587.121 fl. (za 13 milionov 720.451 fl. več kakor predlanskem), stroški nenavadni pa 5 mil. 225.318 fl. (za 15 milionov 636.782 fl. manj kakor predlanskem). V vsem skupej je bilo tedaj državnih dohodkov 226 milionov in 365.108 fl., državnih stroškov pa 279 milionov in 812.439 fl., po tem takem so stroški presegli dohodke za 53 milionov in 447.331 fl. (za 8 mil. 776.299 fl. manj kakor predlanskem.) Po tem splošnem prerajtu našteva c. k. ministerstvo dohodke in stroške posamno, iz česa se vidi, da dohodkov gruntnege davka je bilo 58 mil. 502.289 fl., hišnega 8 mil. 714.502 fl., pridobnine 6 mil. 747.543 fl., dohodnine 5 mil. 345.847 fl., vžitnine 27 mil. 795.172 fl., colnih dohodkov 22 mil. 317.349 fl., dohodkov za tobak 17 mil. 835.545 fl., za sol 26 mil. 855.804 fl., za štempelj in takse 17 mil. 835.545 fl., iz lotrije 5 mil. in 15.166 fl. itd. Stroškov pa je bilo za potrebsino državnega dolga 62 mil. 608.375 fl., za potrebe cesarske hiše 5 mil. 950.491 fl., za viksi ces. kancelijo 41.092 fl., za državno svetovavstvo 157.628 fl., za potrebe ministerstva unanjih oprav 1 mil. 724.581 fl., ministerstva notranjih oprav 17 mil. 286.528 fl., višji policijske vradnje 9 mil. 276.155 fl., za potrebe ministerstva vojaškega 110 mil. 843.321 fl., ministerstva denarstva 25 mil. 152.083 fl., ministerstva pravice 18 mil. 477.260 fl., ministerstva bogočastja in uka 4 mil. 336.800 fl., ministerstva kupčijstva, obertnijstva in državnih stavb 15 mil. 109.099 fl., ministerstva kmetijstva in rudarstva 283.847 fl. itd. — Ministerstvo je dovolilo, da misionarjem z vsími družimi osebami in blagom vred, ki grejo v Afriko, ni ne za col ne za vožnjo po državni železnici nič plačati, po Lloydovi barki se bojopa tudi zastoj do Aleksandrie peljali. — Iz Turškega se še zmiraj nič ne vé. — Kakor z nebes je padlo pismo odstavljenege Serbskega kneza Mihaela Obrenovića, ki ga je 2. serpana poslal iz Dunaja v Beligrad na starašine, ministre, metropolita, Vučića in Knićanina, v katerem jim med drugim pravi, da ga ne mika ravno po vladarstvu v Srbiji, da pa bode berž toda ne siloma prišel, ako korist in volja naroda Serbskega to terja. Ni menda teško vganiti te zastavice.

Za uboge Moravčane od toče zadete.

Iz Koroškega: gosp. Otiban 2 fl., in nabral od gospodov J. R. 4 fl., J. D. 1 fl., F. F. 1 fl. 15 kr., M. Gr. 45 kr. P. P. 24 kr. — Gosp. Anton Klemen, kaplan v Logatcu, 1 fl. — M. J. iz Šmarja 2 fl.

Za prebivavce Kamnika:

G. Juri Sterbenc, petosolc v Novem mestu, 2 fl.